

Konsekvenser af besparelser på professionshøjskolernes uddannelser

Pop-up uddannelser – muligheder og barrierer

Høring i Udvalget for Landdistrikter og Øer
d. 4. nov. 2015

Camilla Wang,
Danske Professionshøjskoler og rektor UC Sjælland

Besparelser på professionshøjskolernes uddannelser

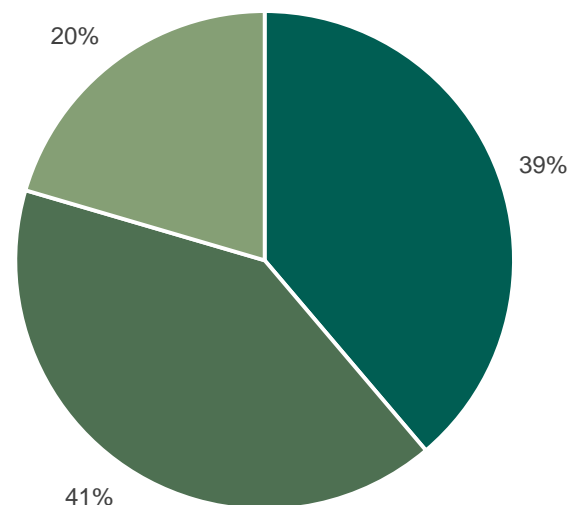
1. Kommuner og regioner vil få store problemer med at rekruttere uddannet arbejdskraft på centrale områder som folkeskoler, sygehuse, daginstitutioner, socialforvaltninger, ældrepleje mv. Det betyder ringere borgernær velfærd!
2. Færre unge vil få en videregående uddannelse – oven i købet af netop de erhvervsrettede praksisnære uddannelser under universitetsniveau, som der er brug for at flere unge tager! (Og pas her på med konklusionen fra analyse af Kraks Fond Byforskning)
3. Kvaliteten af *alle* uddannelser vil falde – med konsekvenser for den kvalitet og effektivitet, som både den offentlige velfærd og de private arbejdspladser har brug for mere af!

Professionshøjskolernes studerende og uddannelser

Fakta

- 70.000 studerende
- Seks største uddannelser: pædagog, lærer, sygeplejerske, socialrådgiver, fysioterapeut og bygningskonstruktør
- Udbyder også teknisk-merkantile uddannelser rettet mod det private arbejdsmarked, fx ingeniør, bioanalytiker og indenfor finans
- 80 pct. uddannes til det offentlige og 20 pct. til det private arbejdsmarked
- Finansiering fra staten fordelt med 94 pct. til uddannelse og 6 pct. til forskning og udvikling

Dimittender 2014

- Professionshøjskoler
- Universiteter
- Erhvervsakademier

Den regionale forpligtelse og opgave

Professionshøjskolerne...

- dækker hele landet med udbud i 40 byer
- har 19 små udbudssteder med ml. 30 og ca. 300 studerende i årligt optag
- rekrutterer regionalt: Op mod 85 pct. af de studerende bor i professionshøjskolens dækningsområde
- sikrer forsyningen til de regionale arbejdsmarkeder: Op mod 80 pct. af dimittenderne får arbejde i professionshøjskolens regionale dækningsområde
- uddanner til beskæftigelse: 90 pct. af dimittenderne er i beskæftigelse

● Årligt optag på ca. 300 og derunder

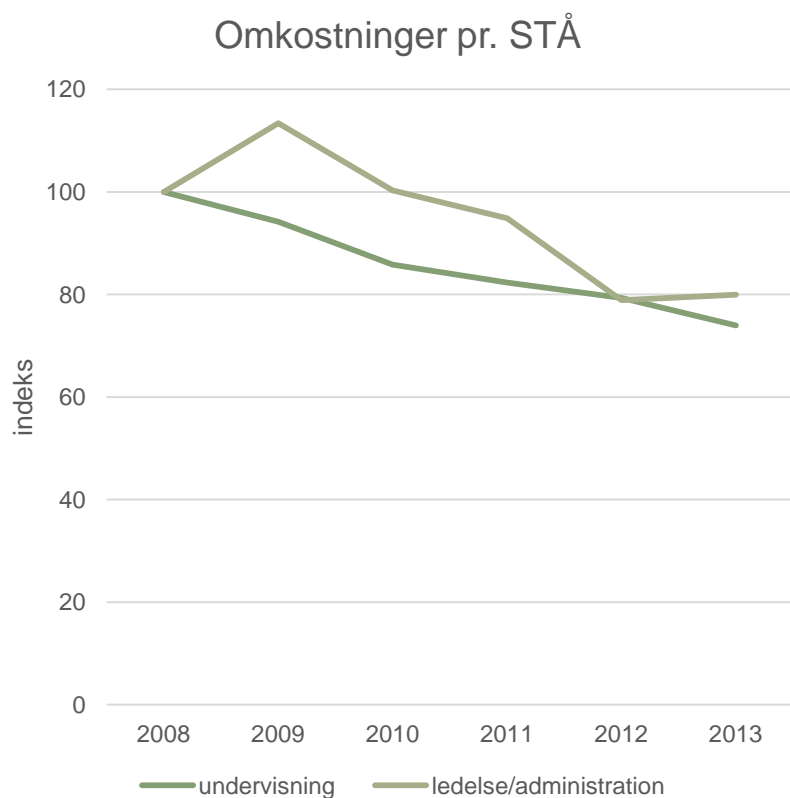

Danske Professionshøjskoler

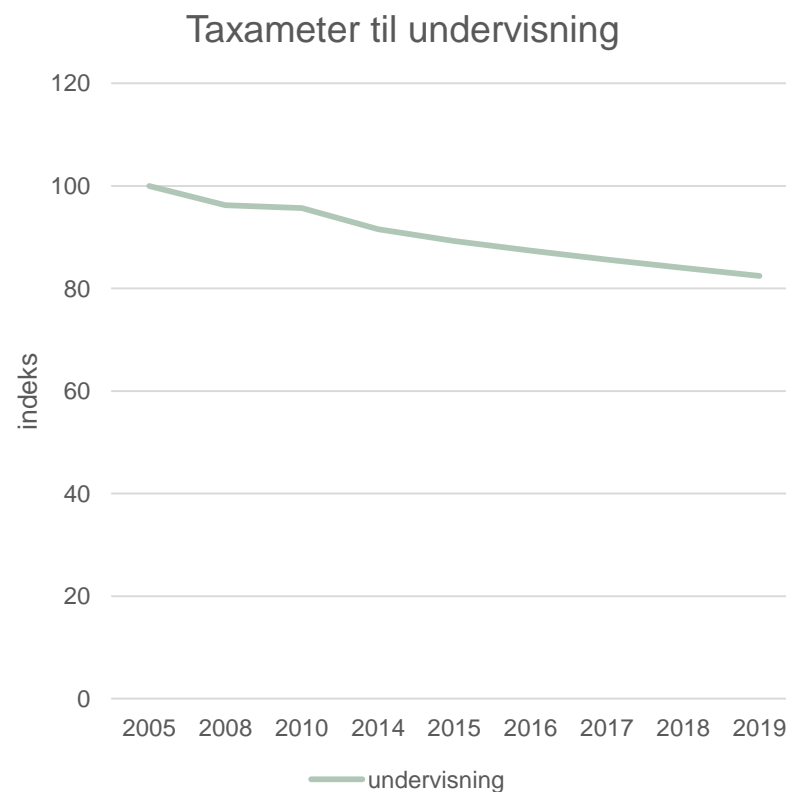
University Colleges Denmark

Effektiviseringer

Omkostninger pr. STÅ er faldet med 20 pct.

Taksterne er faldet med 10 pct. de seneste 10 år – uden prisregulering

Danske Professionshøjskoler

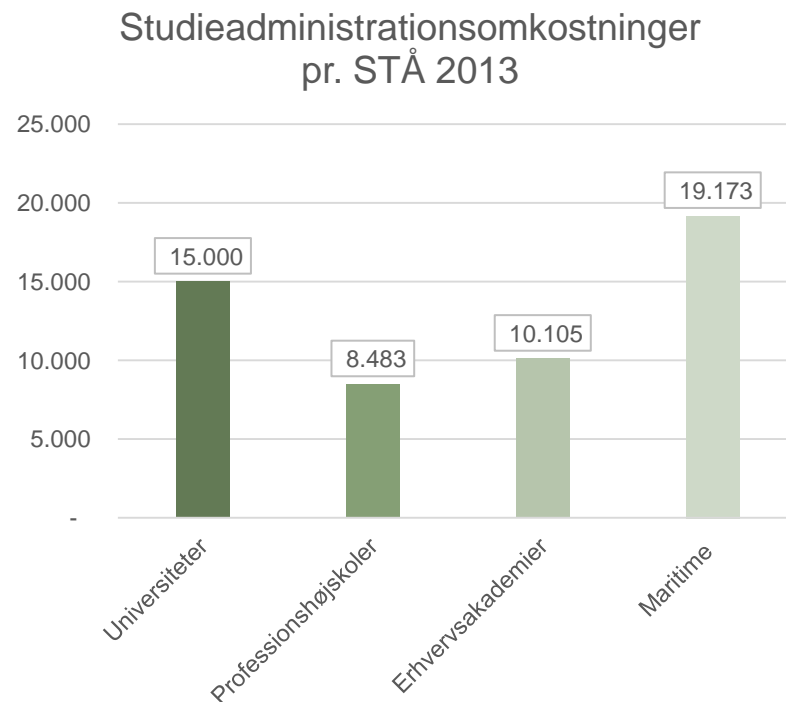
University Colleges Denmark

Kan vi ikke bare skære "administrativt fedt" fra?

Uddrag af Deloittes analyse af omkostninger på de videregående uddannelser 2015:

- På professionshøjskolerne er gennemsnitsomkostningerne generelt faldet i perioden 2011-2013
  - sideløbende med et betydeligt meroptag og et mindre fald i taksterne
- Universitetsuddannelserne har gennemsnitlig færrest undervisningstimer, professionshøjskolerne og erhvervsakademierne har flere, og de maritime uddannelsesinstitutioner har flest

Universiteterne bruger næsten dobbelt så meget til studieadministration pr. STÅ som professionshøjskolerne

To veje til besparelser i det varslede omfang

1. Undervisningens kvalitet

- Reducere omkostningerne til undervisning fx gennem færre undervisningstimer, større hold og mindre vejledning og faglig feedback

2. Reducere antallet af udbudssteder

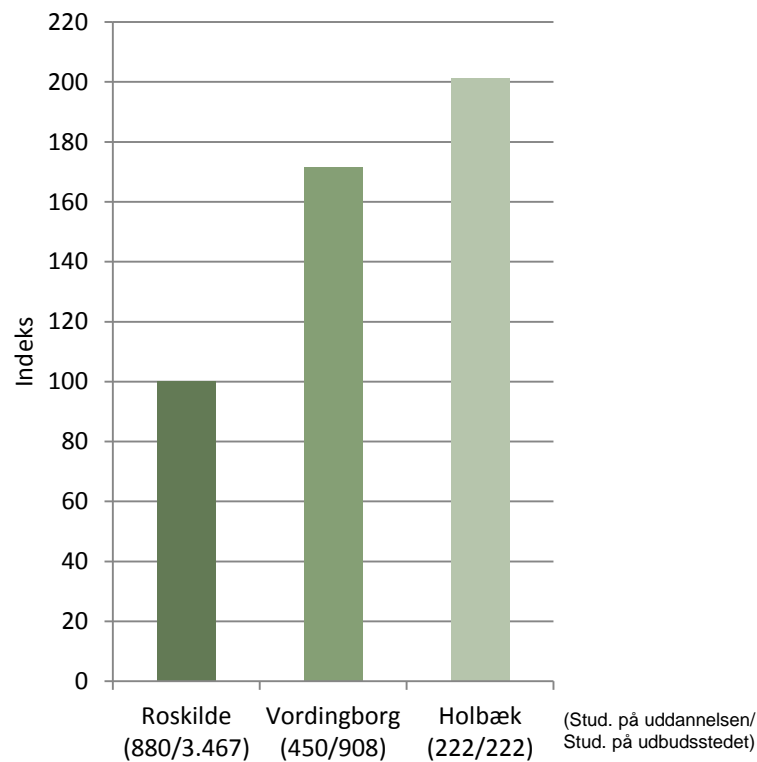
- Drift af mindre udbudssteder forudsætter faste omkostninger til fx bibliotek, studieadministration og –vejledning, pedeller, rengøring og vedligehold, lokal IT understøttelse, kantine
- Beregninger fra UCSJ viser, at omkostningen pr. studerende på hhv. små og store udbudssteder varierer med 45-100 pct.

Konsekvenser - særligt om læreruddannelsen

- Hver uddannelse sine særlige udfordringer - små udbud af læreruddannelsen er særlig dyre at drive!
- Professionshøjskolerne har en regional forpligtelse til at forsyne kommunerne med lærere, der har undervisningskompetencer i hele folkeskolens fagrække
- Det bliver meget svært at opretholde de mindre fag i læreruddannelsen på små udbudssteder – med konsekvenser også for den løbende opkvalificering af lærere gennem efter- og videreuddannelse

Omkostninger pr. studerende på læreruddannelsen 2013

Pop-up uddannelser – muligheder og barrierer

Der er virksomheder og vækstpotentialer i Danmark, der dør eller flytter ud af landet, fordi de ikke kan skaffe kvalificeret arbejdskraft!

- 'Innovation' af videregående uddannelser har alene handlet om mere af det samme – vi har i dag knap 900 videregående uddannelser i Danmark (!)
- Den nationale 'uddannelsesplanlægning' er delvist præget af historiske tilfældigheder. Der er store ikke-intenderede regionale forskelligheder i uddannelsesmuligheder – og dermed meget forskellige vækstvilkår for virksomheder alt efter beliggenhed
- Den nuværende styring af de videregående uddannelser sker i et nationalt og ikke et regionalt perspektiv (akkreditering og dimensionering) – og det på trods af, at institutionerne har regionale forpligtelser og opgaver

Muligheder i pop-up uddannelser

- Uddannelser tættere på virksomheder – og beskæftigelse
- Bidrage til målrettet løft af et erhvervsområde og/eller erhvervsudviklingen i et bestemt geografisk område
- Udvikling og afprøvning af nye uddannelsesdesign og pædagogisk-didaktiske tilgange – som kan komme det ordinære system til gavn
- Nye målgrupper af studerende - måske

Uddannelses- og Forskningsministeriet er i gang med at se på mulighederne for at skabe mere fleksibilitet i bekendtgørelser

→ øgede muligheder for særlige toninger mv.

(Aftale om en vækstpakke af 2. juli 2014, initiativ 80 b)

Pop-up uddannelser – hvad er det?

- Opfylder et bestemt behov - fx hos studerende eller virksomheder
- Opfylder behovet – så længe det er der
- Utraditionelle læringsmiljøer – ny brug af virksomheder, teknologi mv.
- Offentlig-privat/offentlig-offentlig samarbejde: Samling af eksisterende ressourcer på tværs af uddannelsesinstitutioner, virksomheder, regioner, kommuner mv. – fysiske rammer, udstyr, kompetencer mv.
- Lever op til eksisterende kvalitetskrav, bekendtgørelser mv.
- Økonomien skal hænge sammen

Eksempler

Lolland-Falster og Sydsjælland vil gerne udvikle erhvervsmæssig styrkeposition inden for fx fødevarer og turisme - fødevareproduktion og madoplevelser: Der udvikles et særligt tonet uddannelsesudbud i samarbejde med kommunerne og lokale virksomheder, som matcher det regionale udviklingsbehov.

Nordvestsjælland har en erhvervsmæssig styrkeposition inden for biokemi, men har svært ved at tiltrække kvalificeret arbejdskraft. Der udvikles et uddannelsesudbud, der matcher efterspørgslen, og som yderligere kan bidrage til styrke og accelerere erhvervsudviklingen.